

at der er fuld Anledning for Rigsdagen til at paavirke Regjeringen i denne Retning, saa at den saasnart som muligt lod Farten ophøre for Statens Regning og søgte den overdragen i privat Foretagende. Jeg troer imidlertid, at selv om der kommer en Dampskibsforbindelse tilstede mellem Kjøbenhavn og Kiel ved privat Drift, vil den ikke blive daglig. Man vil da gjøre det samme der, som man nu gjør mellem Kjøbenhavn og Aarhus; man vedligeholder Forbindelsen mellem Kjøbenhavn og Aarhus daglig, men den ene Dag via Korsør, den anden Dag directe. Dette vil man sandsynligviis ogsaa gjøre med Hensyn til Kiel; man vil søge at lede Fragtfarten directe paa Kjøbenhavn og Persontrafikken delviis ad denne Veie og delviis over Korsør. Men det er en bekjendt Sag, at paa alle nogenlunde befærdede Router, hvor der ikke er daglig Fart, bliver Farten ikke benyttet stærkt. De Reisende ville ikke søge efter i Aviserne, hvilke Dage Dampskibet gaaer fra Korsør til Kiel, de ville ikke see efter, om det er om Morgen eller om Aftenen, at det gaaer, saaledes som Tilfældet nu er med Farten paa Aarhus, hvor Dampskibet, saavidt jeg veed, de to Dage om Ugen gaaer om Aftenen, og en Dag om Morgenen. Jeg troer saaledes ikke, at Farten herfor er stor, og jeg troer, at den Besparelse, som vil komme tilveie, næsten vil blive ligesaa stor som de forøgede Udgifter, som Rattogene ville medføre. Nu er det klart, at gaaer der endeeft flere Reisende med Jernbanen, vil der fremstaae Fordeel for Statskassen deraf; men dertil kommer den Betragtning, at man sandsynligviis dog ikke vil kunne undgaae at komme med Rattog. Fordringene herom ville blive saa stærke fra det reisende Publicums Side, at man i Bængden ikke vil kunne modstaae Trykket. Jeg skal tillige tillade mig at henlede Opmærksomheden paa et andet Hensyn, det er Hensynet til Forbindelsen med Sverrig og Norge. Saa snart Vendsysselbanen bliver færdig og aabnet for Trafikken, vil efter al Sandsynlighed Forbindelsen mellem Sverrig og Norge og Continentet komme til at gaae over Frederikshavn. Der er allerede til den danske Regjering indløbet Forspørgsel fra det norske Marine- og Postdepar-

tement om, naar man ventede, at Vendsysselbanen vilde blive aabnet for Trafikken, og det er mig bekjendt, at det i den svenske Jernbanebestyrelse er taget under Overveielse igjen at indføre Rattog fra Stockholm til Gøteborg. Man vil da kunne føre de Reisende fra Gøteborg over Kattegat til Frederikshavn, saaledes at de om Eftermiddagen kunne gaae til Hamborg; de kunne ikke naae Hamborg uden ved Rattog, og saa er Tøtet naturligt end at lade de Kjøbenhavnske Reisende stode til dette Rattog i Fredericia og følge med det. Man faaer saaledes sandsynligviis Rattog gennem Thyen, hvad enten man hæver Dampskibsforbindelsen med Kiel eller ikke, medmindre man vil berøve Banerne den Fordeel, der kunde tilflyde dem ved at bemægtige sig hele den svensk-norske Persontrafik og Post. Den Kjøbenhavnske Handelsstand og Handelsstanden paa Sjælland i det Hele taget have en velbegrundet Fordring paa at faae deres Post i rette Tid bragt til Hamborg og videre frem paa Continentet. Det er af Hensyn dertil, at man holder Dampskibsarten vedlige; men naar man skaffer Posten ligesaa hurtigt frem over Land uden at fordrø en væsentlig tidligere Afgang fra Kjøbenhavn, have de ingen Grund til at beklage sig. Det bliver altsaa alene Hensynet til de Reisende, der foretrække den kortere Søreise fremfor den længere Landreise, som skulde gjøre sig gjældende i modsat Retning, men at rette sig herefter forekommer mig at være at tage et allfor stort Hensyn til Kjøbenhavns og Sjællands reisende Befolknings Duffer. — Der er i Udvalgets Betænkning et Afsnit, som har vakt nogle Betænkneligheder hos mig, et Afsnit, som rører netop ved dette Punkt; det er den Udtalelse, som findes i Tillæg B. Sp. 975, hvortil det hedder: „Der er som Følge heraf deelte Meninger i Udvalget om Hensigtsmæssigheden af Opgivelsen af Dampskibsrouuten Korsør—Kiel og Oprettelsen af gennemgaaende Skiltog (Rattog) i dens Sted; Fleertallet formener, at en Foranstaltning af saa stor finansiel Betydning ikke bør træffes, forinden dertil sigtende Forslag har været forelagt Rigsdagen og er vedtaget af denne, hvortilmod Mindretallet ikke har nogen Betænkning ved at indrømme Regjeringen